

مقطع تحصیلی: کاردانی ☐ کارشناسی ☒ رشته : معماری ترم: دوم سال تحصیلی: ۱۳۹۸ - ۱۳۹۹   نام درس: فرم در معماری نام و نام خانوادگی مدرس: معصومه حیدری مقدم   آدرس email مدرس: arc_mas2006@yahoo.com تلفن همراه مدرس: 09124893080
جزوه درس: فرم در معماری مربوط به هفته : اول ☐ دوم ☐ سوم ☐ چهارم ☒   text: دارد ☒ ندارد ☐ voice: دارد ☐ ندارد ☐ power point: دارد ☐ ندارد ☒   تلفن همراه مدیر گروه : .....
بسمه تعالی   جلسه چهارم   در این جلسه ادامه مباحث مرتبط با سطح بیان می شود. در این جلسه نمونه های عینی و کاربرد صفحه و سطح در معماری مورد توجه قرار می گیرد.   رابطه رنگ و شکل: رابطه رنگ و سه شکل اصلی : مربع، دایره و مثلث با سه رنگ اصلی : قرمز، آبی و زرد ارتباط دارند و ارتباط شکل و رنگ بدین صورت مطرح می شود که به وسیله این سه شکل با این سه رنگ اصلی، مفهوم و بیان تقویت می شود و ارزش یکدیگر را چه از نظر حسی و چه از نظر ذهنی، گویاتر می کنند. به طور خلاصه می توان گفت: مربع: سکون، آرامش، وزن و سنگینی با رنگ قرمز مثلث: اندیشه، فکر، حرکت، فروزندگی با رنگ زرد دایره: روح و روان، مبین ذات، حرکت ابدی با رنگ آبی هماهنگ است.   پس هنگامی که رنگ و شکل در اثر هنری با هم تلاقی می کنند اثرشان در هم می آمیزد و افزون می شود. شکل ها جزء اولین الگوهایی هستند که یک فرد از همان سنین پایین ویژگی های آن ها را درک می کند.   به روئوسی که از سطح فرم یا هر جسم حجم دار در طبیعت الگو گرفته است شکل گفته می شود. شکل ها جزء اصلی ترین ابزارهای هستند که کمک می کنند تا فرم ها را تفکیک کنیم. شکل الگویی است که حجم پُر و خالی را به لحاظ بصری و مفهومی برای ما طراحی و تجسم می کند و پیش زمینه و پس زمینه عناصر را به عنوان یک شکل واحد برای ما به نمایش در می آورد. درک و تصور ما از یک شکل به درجه ای از تضاد بصری آن شکل و تأثیر آن بر محیط مرتبط و وابسته است.   اشکال هندسی تأثیری شگرف در روانشناسی و شخصیت افراد به جا می گذارند؛ به تبعیت از این اصل کلی روانشناسی در تأثیرگذاری اشکال هندسی، اگر از این اشکال در دکوراسیون و معماری ها استفاده شود و استفاده از رنگ و نور نیز متناسب با آن رعایت شود بدون شک می توان حس دلخواه را در بدو ورود به منزل برای افراد ایجاد کرد؛ یعنی ما می توانیم با استفاده از اشکالی که در دکوراسیون و طراحی مورد استفاده قرار می دهیم دکوری را طراحی کنیم که فرد را معذب کنیم یا به وی آرامش دهیم . برای مثال احجام یا تجهیزات طراحی مربع شکل برای دکور و معماری منزل افرادی مناسب است که در یک محیط پایدار احساس آرامش بیشتری دارند؛ محافظه کارند و دوست دارند همه چیز مرتب و منظم و سر جای خودش باشد، وظیفه شناسند، اگر کاری به آنها محول شود آن را به دقت انجام می دهند، حتی اگر کاری تکراری و طاقت فرسا باشد آن را به انجام می رسانند. این شکل بیشتر مورد پسند افراد کم تحرک است. شکل مربع به اضافه رنگ قرمز تأثیرگذاری بیشتری دارد. به این علت که مربع نمایانگر ماده، وزن و حدود مشخص است و حسی از کشش امتداد را به شخص القا می کند؛ وزن رنگ قرمز با شکل سنگین مربع منطبق است.   اما در صورتی که دکوراسیون و طراحی منزل برای افرادی اصولگرا و علاقه مند به نظم و ترتیب اجرا می شود بهتر است از احجام

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل ۴ صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

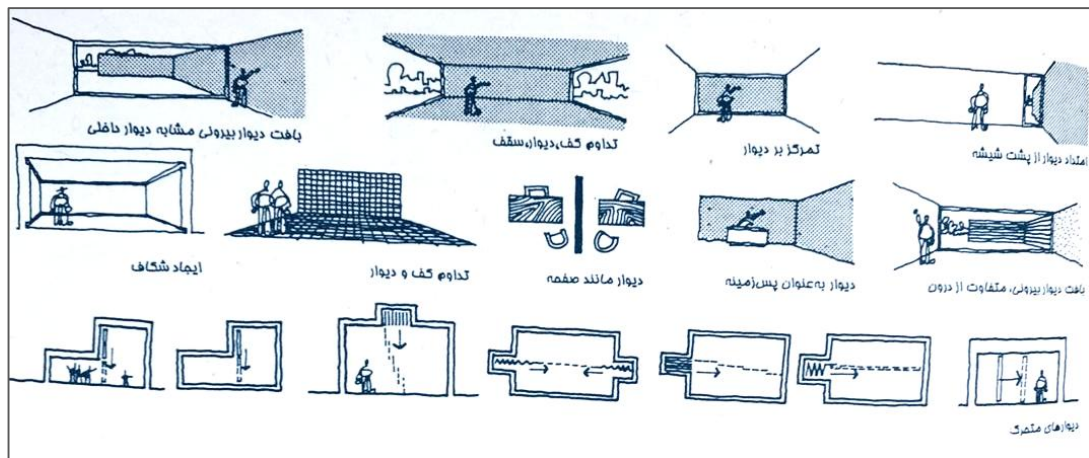
مستطیل شکل نیز استفاده کنیم. معمولا افرادی که مخاطب دکوراسیون مستطیل شکل هستند افرادی هستند که دیگران آنها را با ویژگی سازماندهی‌های دقیق می‌شناسند، این افراد کسانی هستند که قواعد و مقررات برایشان مهم است، اگر وظیفه‌ای به آنها محول می‌شود سعی می‌کنند آن را به بهترین نحو ممکن انجام دهند و افرادی قابل اطمینان هستند؛ بهتر است در معماری و دکوراسیون فضاهای مستطیل شکل، از طیف رنگی خاکستری بهره بیشتری ببریم. بهترین شکل دکوراسیون و معماری برای انسان‌های هدف گرا و پایبند به برنامه‌ریزی‌های بلند مدت، معماری مثلث شکل است؛ این افراد از برنامه ریزی قبل از انجام هر کاری لذت می‌برند و قبل از انجام هر کار ابتدا برای آن هدفی تعریف کرده و سپس اقدام می‌کنند. بهترین شکل برای طراحی اتاق مطالعه یا مکان‌هایی از منزل که قرار است در آن گفت‌وگو، تصمیم‌گیری یا ارزیابی پیرامون امور صورت گیرد، مثلث خواهد بود. بهترین رنگ برای کاربرد در این شکل دکوراسیون هم، رنگ زرد است. افراد اجتماعی، خوش مشرب و کسانی که هیچ آثاری از خشونت در رفتار آنها مشاهده نمی‌شود بهترین مخاطب برای طراحی‌های دایره‌ای شکل هستند؛ ارتباطات، اولین اولویت در زندگی این افراد است و همواره تلاش می‌کنند تا امور را از طریق صحبت کردن در مورد آنها حل و فصل کنند در طراحی دکوراسیون‌های دایره‌ای بهترین پیشنهاد استفاده از رنگ آبی است. دایره بیشتر برای معماری و دکوراسیون اتاق پذیرایی منزل کاربرد دارد. اگر از اشکال بیضی که ترکیبی از دایره و مربع است استفاده می‌کنید دقت کنید که مناسب‌ترین رنگ برای استفاده در دکوراسیون این گونه فضاها بنفش است. هر چند استفاده از اشکال هندسی در طراحی و معماری پس از ساخت منزل نیز می‌تواند تاثیرگذار باشد؛ اما تاثیرگذاری مطلوب زمانی اتفاق می‌افتد که از همان بدو ساخت هر یک از فضاها یا تمام فضای خانه، با توجه به اشکال هندسی اثرگذار در فعالیت‌ها و روحیات فرد، طراحی و ساخته شود.

با تعاریفی که از سطح در معماری بیان شد، می‌توان نمونه‌هایی از معماری و معماری داخلی را بررسی نمود که در آنها از اشکال مختلف سطح در قسمت‌های مختلف بناها استفاده شده باشد.

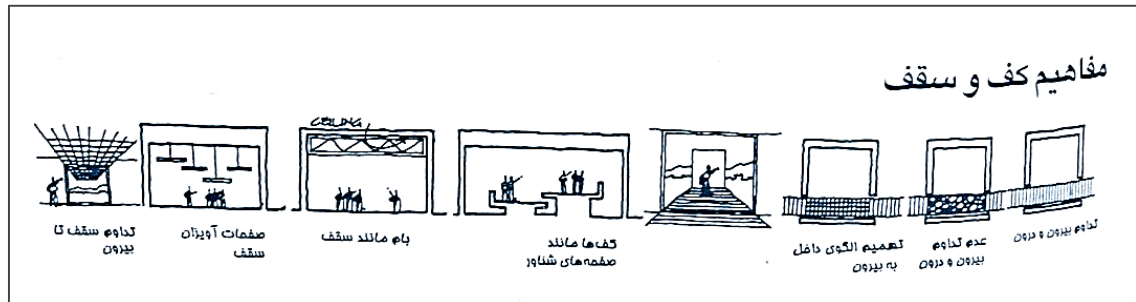
انواع کلی سطح که در طراحی به کار می‌روند عبارتند از: ۱- سطح سقف-مانند سطح بام که محافظ اصلی ساختمان از عوامل طبیعی هوا سرپوش و سرپناهها در فضای معماری است ۲- سطح دیوار- سطح عمودی دیوار در تعریف بستن فضا از نظر بصری فعال تر می‌باشد ۳- سطح کف سطح زمین از نظر فیزیکی پایه و از نظر بصری تکیه‌گاه فرم ساختمانی می‌باشد.

مفاهیم مختلف دیوار در معماری

در تصاویر زیر برخوردهای مختلفی با مفهوم دیوار، سقف و کف به عنوان عناصر احاطه‌کننده فضا شده است.

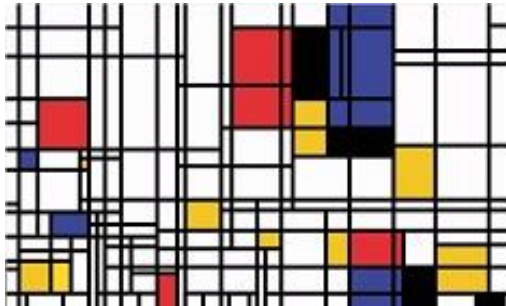

قابل توجه مدرسین محترم: حداقل ۴ صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سؤالات در نظر گرفته شود.

در بررسی آثار و سبک های هنری قرن اخیر سبک کوبیسم و آثار هنری موندریان به صراحت از شکل و سطوح هندسی در ارائه آثار دیده شده است .

آثار هنری پیت موندریان :

موندریان یکی از هنرمندان مشهور قرن بیستم و خالق سبک داستایل محسوب می شود. در اواخر سال ۱۹۱۹ وی شروع به خلق نقاشی هایی مبتنی بر خطوط شبکه ای کرد و یک سال بعد (۱۹۲۰) در کنار هنرمندان دیگری نظیر بارت ون لک سبکی جدید و جسورانه به دنیای هنر ارائه داد، سبکی که موندریان به سبب آفرینش آن شهرت بسیار یافت؛ سبک داستایل.

تصویر بالا: ترکیب قرمز، زرد، آبی و سیاه، 1921، پیت موندریان، رنگ روغن روی بوم

سبک داستایل

این سبک هنری که به «داستایل» معروف بود با قواعد سنتی نقاشی فاصله داشت و با حالتی انتزاعی و ساده و البته با تاثیر از سبک کوبیسم نوعی هنر مدرن را در اوایل قرن بیستم به نمایش می گذاشت. داستایل یا «نئوپلاستیسیم» به فارسی «نو شکل آفرینی» ترجمه شده است. نقاشی های این سبک تنها از سه رنگ اصلی (قرمز، آبی و زرد) و خطوط افقی و عمودی تشکیل می شدند و در آن بر حجم های بنیادی به خصوص مکعب تاکید می شد. بنابراین، ترکیب رنگ و هندسه تنها ابزارهای موندریان در خلق آثاری زیبا بودند. موندریان امیدوار بود که این آثار به ظاهر ساده بتوانند به یک زبان مشترک میان فرهنگ های مختلف تبدیل شوند.

می توان گفت یک اثر سه بعدی از نقاشیهای انتزاعی موندریان و ایده های فضایی سطوح عمودی و افقی در خانه ریتولد در شرودر به وضوح دیده می شود. این بنا ساده ترین شکل تاثیر پذیرفته از سبک نقاشی انتزاعی به دلیل همخوان بودن با تکنولوژی آن روزگار خود است.

تصویر فوق : خانه ریتولد ۱۹۲۴

ریتولد عضو گروه د استیل، یعنی نقاشان پیشگام و طراحانی بود که پس از جنگ جهانی اول در هلند فعالیت می کردند. اعضای سبک داستیل در ابتدا ایده های خود را در نقاشی، بعد در مبلمان و سپس در معماری به مرحله عمل و اجرا در آوردند.

رنگ در طراحی دکوراسیون به سبک داستیل

شاید برخی تصور کنند که استفاده از سه رنگ اصلی و دو نوع خط برای طراحی دکوراسیون ناکافی به نظر می رسد اما در واقع این خطوط صاف، موازی با اضلاع اتاق و پنجره ها هستند و در نتیجه در کنار تنوع رنگ محدود، یک نظم و هماهنگی در تمامی فضا خواهد بود. سه رنگ آبی، قرمز و زرد در اغلب موارد رنگ های مورد علاقه نوجوانان هستند. بنابراین دکوراسیونی به سبک داستیل چه به لحاظ رنگ و چه از لحاظ ایجاد فضای بیشتر، برای اتاق خواب نوجوانان و کودکان مناسب خواهد بود.

خطوط افقی و عمودی داستیل عملاً با خطوط مبلمان اتاق کودک یعنی میز تحریر و کتابخانه همخوانی دارد و عملاً به شکلی با این وسایل درهم تنیده می شوند که چشم انسان چندان به فضای اشغال شده توسط آنها توجهی نمی کند. آثار موندریان و سبک داستیل در طراحی مبلمان و دیگر اجزاء دکوراسیون نیز تاثیر گذار بوده است.

برخلاف منحنی ها که عمدتاً با کنتراست رنگ ها جلب توجه می کنند، خطوط افقی و عمودی در سبک داستیل با پهنای زیاد خود را نشان می دهند. این خطوط بسته به نوع کاربردشان در افزایش عمق یا ارتفاع بصری اتاق نقش موثری دارند.

جهت آشنایی دانشجویان و کاربرد مفاهیم نظری بخش سطح در معماری، کاربرد سطح و صفحه های سازه ای در معماری پوسته ای مورد توجه و ارزیابی قرار می گیرد.

سازه های پوسته ای :

معماری پوسته ای سازه ای نازک با سطوح منحنی است. بارها در جهت عمود بر سطح نازک به وسیله کشش، فشار و برش قابل انتقال به تکیه گاه است، پوسته ها با توجه به شکلشان طبقه بندی می شوند. این سازه های جذاب در بیشتر موارد با استفاده از بتن مسلح ساخته می شوند. پوسته سازه نازکی است که از ورقه هایی با هندسه منحنی شکل و مصالح ویژه است.

پوسته ها در طبیعت از متنوع ترین فرم هایی هستند که در دنیای فیزیکی اطراف ما یافت می شوند. واژه پوسته تداعی کننده اشکال موجود در طبیعت مانند تخم پرندگان، پوسته ی نرم تنان، پوسته یا رویه ی بذر است. پوسته ها از لحاظ هندسی، سطوحی هستند که حجمی از فضا را از بقیه ی آن جدا می نمایند.

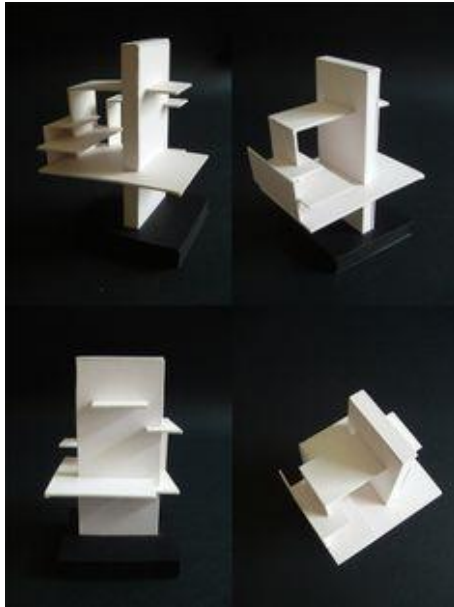

فرم و نحوه شکل گیری صفحات سازه ای در معماری پوسته ای در بیشتر موارد از طبیعت اقتباس شده است

جمع بندی:

در جلسه چهارم ادامه مبحث سطح ارائه شد. در این جلسه نمونه های عینی کاربرد سطح در معماری مورد بررسی قرار گرفت. استفاده از سطح در معماری اغلب به صورت دیوارها، سقف و کف دیده می شود و کاربرد خاص صفحه هایی با هندسه های پیچیده در سازه های پوسته ای الهام گرفته از طبیعت در معماری نوین بیش از گذشته مرسوم شده است.

تمرین: با چرخش یک سطح در فضا یک حجم معمارانه به صورت ماکت ارائه دهید. از هم پوشانی و ترکیب سطوح با ابعاد و زوایای مختلف هم می توان نمونه های مطلوبی ایجاد نمود.

قابل توجه مدرسین محترم: حداقل ۴ صفحه در هر هفته برای ارائه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.